

BA MỘT MƯỜI HAI, EM BIÊN KHƠI

(Tự Truyện 10)

*Em sinh ra có là hạnh phúc ?
Cuối tháng mười hai, ngày ba một
Mừng em lồng lộng như chim bay
Mừng ta có em từ phút ấy*
(Thơ TNH)

Buổi tối trước ngày lễ Chúa Giáng Sinh, **thứ Bảy 23/12/1995**, chúng tôi mời bác Hà Thượng Nhân, Thạch Các và Lê Duy Linh đến nhà uống rượu. Sau bữa rượu, TNH đọc cho mọi người nghe bài thơ vừa mới sáng tác tặng sinh nhật 31/12 năm nay của tôi.

[Cứ mỗi mùa sinh nhật tôi là TNH lại làm tặng riêng tôi một tập thơ. Một buổi rượu ba người, ngồi đọc tất cả các tập thơ sinh nhật, Lê Duy Linh đưa ra nhận định, vẻ hoan hỉ:

“Vào ngày sinh nhật, người đàn bà thường được chồng hay người yêu tặng cho các hiện vật như nữ trang, vàng bạc. Chỉ có TTBG mới được nhận món quà đắt tiền hơn bất cứ ai.”

TNH xác định:

*“Vợ tôi đặc biệt ở chỗ '**không biết giá trị của cái hột xoàn**' nên mới biết thương thức giá trị thi ca của tôi.”*

Cũng một buổi khác, Lê Duy Linh đặt câu hỏi:

“Đọc sách và giao thiệp với chị, biết chị được nhiều người đàn ông yêu quý, lại toàn là những người có tài năng đặc biệt, làm sao mà chị tạo nên được điều ấy?”

Tôi cười:

*“Có làm sao đâu ngoài cái điều '**tôi không bao giờ mang ý nghĩ đùa giỡn với tình yêu**'. Người đàn ông nào yêu tôi, nếu thấy đáp lại được thì tôi sẽ đáp rất trọn vẹn, bằng không cũng chẳng bao giờ tỏ ra tàn nhẫn chỉ với mục đích thỏa mãn kiêu ngạo riêng mình.”*

Lê Duy Linh kêu lên:

“Đó là điểm khác biệt rõ ràng giữa chị với nhiều phụ nữ. Thường đàn bà cho dầu không yêu cũng muốn hành cái thằng đàn ông đến trầy vi tróc vảy, có khi còn chẳng buông tha cho nữa.”

Tôi gật đầu:

“Nói về tình yêu, phải nhận là tôi may mắn đã được đàn ông yêu rất nhiều. 'Phần tôi, dầu cực kỳ chung thủy thì tâm hồn cũng sẵn sàng bay bổng một khi đối tượng không còn xứng đáng với tâm lòng tôi.' Khi đó, chẳng bất cứ vật chất nào trên đời có thể giữ nổi bước chân tôi lại. Chính cái tâm lý

tuyệt vọng 'không nắm nỗi tôi' trong lòng người đàn ông mà khiến cho tôi được yêu rất mãnh liệt và chân thành."

Trong đời sống với TNH, vượt cao hơn những tình cảm dày vò nhau, không thể phủ nhận rằng TNH đã bao bọc tôi trong một tấm tình rộng lớn. Chỉ khác điều, TNH kiêu hãnh quá nên không một lần muốn nhìn nhận rằng **"luôn cả TNH cũng không nắm được trọn vẹn tâm hồn tôi"**. Có những nỗi buồn trong tôi, TNH vẫn còn rất xa lạ. Có những dày vò nát tan, TNH không bao giờ được tôi chia sẻ cùng. Phải chăng những điều như thế khiến TNH khó chịu và lại càng yêu tôi hơn nữa? Yêu, vì muốn chiến thắng trái tim tôi, hay vì lẽ nào khác là điều tôi khó thể biết. Dẫu sao không chối rằng, trong nhiều năm, cho dù cuộc sống chúng tôi luôn gặp điều cay đắng thì tôi cũng đã nhận được từ TNH một tình yêu và sự trân trọng lớn lao.]

Tập thơ sinh nhật của năm 1995 chỉ vồn vện một bài Ủ Mây dài 200 câu, bài thơ mà một lần TNH bày tỏ như một tiết lộ trước:

"Tô Thùy Yên mới làm bài thơ dài độ dăm chục câu đã lấy làm tự đắc theo các lời ca ngợi chung quanh. Bó sẽ chứng minh rằng khả năng bó còn hơn thế qua bài sắp đến, dài 200 câu, làm tặng sinh nhật em."

Ủ MÂY

1.

ai ủ mây thu ngày cuối Chạp
lượng đời tâm phế cũng mềm đau
con chim lưu lãng còn thao thức
lời hót mang mang một kiếp sầu

2.

trái thương hiu hắt mùa tang khó
bức bách lòng chi mấy hương đời
mưa lũ thôi chôn lằn đảo hạn
ba một, mười hai. Em biển khơi.

3.

biết tận âm hao buồn mấy nỗi
những vàng trắng mọc đầy trời xa
trong đất tình uơm bao trái mộng
bỗng trở mê cuồng trái Khổ Qua

4.

em trái phong ba chùng phím lạnh
một nốt đàn nào rớt lẻ loi
ta ủ thâm cơn thương tích nặng
gió trở mình nghe gió giạt lùi

5.
máu nén chảy quần trên óc huyết
mãi miết nhau chìm nổi luân phiên
bàn tay gió lộng còn rưng lệ
khóc kịp trăng về tiếng Đỗ Quyên

6.
con gấu không rời hang tuyết nữa
mùa đông! Trời hơi dẫu chân phai
em mê trong góc hồn u uất
nên cửa trần gian khép đọa đầy

7.
rượu vẫn nồng thơm đầu lưỡi cứng
nụ hôn nào lạnh ngót tám năm?
trong trí nhớ cùn, hơi thở cạn
ta đọc hoài một thời kinh tâm

8.
sáng chia đêm nghệt, giờ giông bão
cửa mở bùng ra ruột địa cầu
hun hút đường khuya còn đứng lặng
hai dãy đèn trơ dáng cúi đầu

9.
gọi đi: tên của ai tiền kiếp
em có cùng ta cuộc tử sinh?
chim ủ mùa thương lần tuyết mệnh
lịm vết dao thừa: đứt cuống tim

10.
ta đi nhặt lửa trong lòng nát
làm cuộc phân thư thật lầy lừng
chim khóc giận người quên cố quận
xin thấp từ bi một nén hương

11.
còn băng bàn tay lên ngón lạnh
với làn mãi miết ngọn triều xưa
con cá ngược dòng lên núi ẩn
nên cửa trần gian chỉ khép hờ

12.
con cá hóa rồng lên núi ẩn
thổi xuống trần gian máy bưng mưa
cải thơm một nụ về phương tận
nát cọng rau răm phút cuối mùa

13.
thì thôi chim đã quên về núi
đất trở mình nghe núi thở dài
bàn tay ruồng rẫy tình cố cựu
ướt giọt mồ hôi lạnh một mai

14.
ai đây xưa về khuya khoắt rưng
lim dim giậu biếc cọng mỏng tơ
thiên tai đổ báy lần khao khát
nên tóc hừng đông cũng rối bời

15.
địu xuống mê man bầu ngực thắm
tro tiền em có đốt cho ta
huong bay một nén sầu vô ngần
nên lá trôi về chốn nghiệt ma

16.
em hơi! mắt đêm sâu đã dựng
vào nhau một cuộc đã cuồng điên
tìm nhau từ nát tan Thiên Địa
bỗng thấy mồ xanh cỏ lụy phiên

17.
ngựa tía mới rồi đêm táng tận
cây trở mùa đau rụng đóa ngàn
lốp lốp tiếng chào quen bóng tối
những hồn xưa nghẹn lối băng khuáng

18.
núi sông hữu hạn liễu cung bậc
mười ngón tay em vẫy nhiệm màu
ôi những ngón tay buồn nhưng nhức
đan vào Định Mệnh một niềm đau

19.
xưa trả máu thơm ngào chớp bể
nay đã mưa nguồn lạng thắm xương
mặt kiếp dạn dày buồn bản lạnh
thế miếu hồn hoang pháng phát vương

20.
cát đã bay mù đâu Tri Tận?
mấy ngõ quàng xiêng lạc bước ngoài
bước chân Thiên Địa nghiêng Mùa Chết
nên lệ Trầm Luân dạt bóng mây

21.
thuyền ơi, sóng ngắt xô chẵn chiếu
sóng rượu tràn ly dập dềng môi
trái gòn thơ ấu bay trên gió
em uống làm sao giọt đắng ngời

22.
đêm trắng từng khoen đêm mắt dạng
cá ẩn về tròng ngậm tiếng kinh
chín năm một đóa Siêu Quân nở
một đóa Trần Ai cũng trở mình

23.
thất tán yên cương tàu ngựa quân
ai buông tiếng thở về muôn trùng
lòng đá bao lần phơi dáng lửa
mà lửa từ tâm sao rẫy ruộng?

24.
tiếng rú kinh mang giờ nguyệt tận
tay vỗ bàn tay nhịp chiến trường
chẳng đạn bom cũng là trận mạc
chữ nghĩa còn thiêng những vết thương

25.
trái cây trăm tuổi khô mùa hạn
mưa dầm lòng em một thoáng muối
ta ở Hư Không nghìn tuổi hẹn
có lẽ trùng dương một giấc chơi?

26.
mây thu thấm dầm, sương trời rữ
chia lạnh oan khiên. Ngõ ngậm ngùi
mấy hướng hoang mang thời phé tích
ta còn một hướng của đơn côi.

27.
lá non khăn giọng run lời ứa
chuyện kể khơi nguồn giếng biệt ly
giọt sương chở nặng từ khơi kiếp
một góc chiêm bao mất hạn kỳ

28.
tay xua thiên địa phôi lòng sắt
hơi thở u trầm đau tiếng mưa
canh bạc đờn cùng bung tóc lộng
oán khổ nào thương ẩn tích vừa...

29.
điều đàn bức tử khung đời lặng
em miết bàn tay ngón tội tình
ôi những lời thơ ta ứa lệ
nở một mùa Nhật-Nguyệt điêu linh

30.
thì thôi, ta lỡ tầm sai kiếp
trút cạn tơ xanh. Vĩnh biệt người
thấy thấy nhân gian rồ dại hát
nửa khúc truy hồn giấc hồ người

31.
ba mốt mười hai. Riêng một cõi
cũng bùng ý gió mướt lòng mây
thị phi vất dưới Con Đường lớn
em bước hoang vu giữa điện đài

32.
làm sao giết phút sầu khiêng cưỡng
trăng nở vô cùng con tình mê
ta dài giọng hú xanh thiên cổ
gọi những vầng trăng chết trở về

33.
ơi những mặt trời không dám mọc
em đốt bình mình. Dậy lửa lên
loài chim cõi lạnh còn bay hút
nên chuyển xe chiều vẫn chạy quanh

34.
lòng ta không trông. Ai không mong?
"thiên cổ kỳ oan", sợi tóc cuồng
"ngã tự cư", hê, sông tiếp biển
chim khóc bờ tây, dạt cõi đông

35.
ném viên sỏi vào Hư Vô Nhỏ
em nghe gì, tiếng vọng từ Tâm...
nhịp trống Ma, căng lời Quý niệm
nên Thánh, Thân chỉ biết ngôi cầm

36.
lũng cát xóa dần ngày Thơ Dại
ta thét gầm trong quá khứ em
ký ức ta: cánh rừng dã thú
em chẳng vào! Đêm vẫn là đêm.

37.
thời khắc thất tung, ly rượu thắm
lạc nhau u? Tìm ở muôn trùng
hơi men chất ngất hồn lưu xứ
chén đắng chia nhau bỗng lạ lòng

38.
những mũi gai trên vòng nguyệt quế
ghim đầu em: Như niệt kim cô
Tề Thiên khóc lớn bên ngai Phật
em trả nhân gian vết lệ mờ

39.
nhân gian mờ mịt còn hung mãnh
vân rất man di. Vân bạo tàn
em đem con chữ làm linh dược
đổ mắt tắm vào cõi hoang mang

40.
lẫm liệt em đi trên khổ nạn
từng bước ngang nhiên giữa bụi nhòa
nhân gian hấp hối bờ kinh sử
con đường hồi phục hãy còn xa

41.
giậu đổ bìm leo lâu Kiến Thức
Mái Nhà Tư Tưởng dột mười phương
con mưa u tối còn dai dẳng
ta buốt bàn tay ngón chỉ đường

42.
cái em tà áo lời thơ rách
trùm chẵn. Vờ ngủ. Tưởng rằng quên
nghe tùy trong xương từng chút kiệt
cơ hồ đàn đập điệu lênh đênh

43.
sương gói tình tan, tà áo muôn
vật chiều ai đắp mặt can qua
rập rờn nhịp trống nghe thê thiết
réo gọi âm hồn lũ quỷ ma

44.
mấy cõi chung riêng. Sầu túy tuyệt
rượu đã bầm môi. Lưỡi đắng thềm
đời bão. Em ơi! Đời bão lớn
giữ giùm nhau một chút bình yên

45.
gậy trúc em trông điều bói nghen
cánh chuồn chuồn đậu lá trạng nguyên
bao nhiêu con chữ Mùa Tân Tạo
nhảy múa mê cuồng thế giới riêng

46.
tám năm. Ngực giấy soi gương máu
em thấy gì trong ấn tích ta?
đá khép môi nghiêm, liễu linh ngậm
chén độc không ngờ! Vết máu ra

47.
bây qua thương tâm gào đứt ruột
nhện giăng kín lối ngõ bốn đào
trên cành Hạnh Phúc hoa đơm trái
trái Hạnh Phúc bầm hạt Khổ Đau

48.
ba một mười hai. Triều nước lộng
buồm phôi căng lời Thật của tim
mây dài tuổi hẹn cùng Thiên Địa
suốt cuộc Trần Ai đã đời tìm

49.
rời ra Nhật cũng buồn như Nguyệt?
trăng chết, hồn khô lá mặt trời
ôi phím tơ chùng bao kiếp trước
sẽ cùng chuyển động những âm giai

50.
sẽ cùng gửi lại cho Nhân Thế
những nhịp tim và những máu xương
con chữ vút qua bờ Bi Ngạn
Nhật Nguyệt trầm ngâm sáng dị thường.
[]

*

**

Lắng nghe từng câu trong bài thơ TNH đọc, lòng tôi thật rung động. Một giây thật ngắn chợt nhìn ra nỗi cô đơn thâm thiết của TNH (và cũng của chính mình) trong một đời sống nghệ sĩ đã lỡ cuu mang quá nhiều ray rức oan khiên.

Có phải là do ý Thượng Đế khi hạnh phúc (nào đâu thấy?) của chúng tôi chỉ ngấm toàn đau đớn? Có phải cả tôi lẫn TNH đều là những kẻ suốt đời loay hoay trong bàn tay Thượng Đế (nhận ân sung tài hoa và cả rất nhiều thống khổ) mà chẳng biết cách nào thoát ra?

Bác Hà Thượng Nhân nhận định:

“Bài thơ anh TNH làm tặng sinh nhật BG mà đọc lên nghe như thể làm riêng cho chính lòng anh, thật ngậm ngùi cay đắng.”

Tôi cũng nghĩ như bác. Thêm nữa, trong bài thơ có ẩn chứa sự tuyệt vọng nào đó trên những tình cảm hướng về tôi.

Từ khi vào đời nhau, tôi đã ngưỡng mộ tài năng thi ca của TNH; nhưng phải nói đây là bài xúc động nhất trong số những bài mà 7 năm qua TNH đã sáng tác cho riêng tôi. Cái khí thơ mang mang thông khổ. Từng câu tuôn chảy như từng giọt máu vắt ra từ trái tim bị dày vò.

Dù vậy sự cô đơn của TNH nào phải bây giờ tôi mới nhìn thấy? Có thể nói, từ buổi đầu gặp nhau, nếu không “cảm” được điều ấy, hẳn tôi với TNH vẫn chỉ là hai kẻ đi trên hai con đường song song không bao giờ giáp mặt. Phần TNH có lẽ cũng cảm nhận được rõ ràng nỗi cô đơn vời vợi trong tôi mà một đời sống âm êm bình lặng không thể lấp đầy nỗi nó. Vậy tại sao cả hai vẫn chỉ lạnh lùng trong những thống khổ riêng của mỗi người?

Luôn luôn tôi nghĩ tất cả đều do định mệnh, nhưng thật sự, định mệnh có phải là điều quan trọng và đáng sợ hãi đến phải buông xuôi tình cảm cho nhau như sự việc chúng tôi đang làm chẳng?

□